

All Sveriges naturturism ska vara hållbart

Åtgärder

1. Införa tydliga, gemensamma krav på hållbar naturturism som leder till att alla arrangörer inom naturturism är hållbara 2023.
2. Investeringar i utökad och tillgänglig kollektiv trafik utanför storstäderna, speciellt de dras med förnybara bränslen.
3. Öka den inhemska turismen genom att förenkla bokningar samt inspirera svenskar att upptäcka Sverige.

Sammanfattning

I och med att efterfrågan på naturturismen ökar så måste vi utveckla hållbara reformer för att det i längden ska vara gynnsamt för miljö och samhälle. Med ökad naturturism behövs tydliga krav som ska följas av arrangörer och aktörer för att bevara Sveriges fina naturmiljöer. Det är viktigt att de naturliga förutsättningarna i miljön bevaras genom att hänsyn tas till slitage och besöksstryck, transporter och resursanvändning.

Vi ser dessutom en potential i naturturism som en kraft för att skapa ett mer hållbart samhälle socialt; genom fler arbetstillfällen och en hälsosammare livsstil; och ekonomiskt; genom ökade inkomster och att fler svenskar spenderar sina semesterpengar hemma.

Dessutom kan vi minska gemene svenskens klimatpåverkan genom att främja den inhemska resemarknaden.

Bakgrund och motiv

En hållbar turism är en turism där vi tar hänsyn till de sociala, miljömässiga och ekonomiska konsekvenserna av vårt resande. Helt enkelt en turism där vi reser på ett sätt som främjar människa och miljö, samt gynnar lokalbefolkningen på de platser vi besöker.

I dagsläget finns det ingen dokumenterad statistik på hur mycket av den svenska naturturismen som bedrivs på ett hållbart sätt. Detta skulle med all säkerhet gå att följa upp om det fanns tydliga krav för aktörer som bedriver verksamhet inom svensk naturturism.

Regeringen vill satsa på hållbar turism, vilket de visar i sin utredning *"Ett land att besöka. En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring"* (Stockholm 2017. SOU 2017:95). Dock saknas det konkreta satsningar och förslag för just hållbar turism.

Norge är ett exempel där man har kommit långt i sin utveckling till att bli ett mer hållbart semesterland. Innovasjon Norge har tagit fram ett system, en grön kvalitetsmärkning, som innebär gemensamma riktlinjer för utvecklingen av nationell hållbar turism. Målet är på sikt att göra Norge till ett grönt semesterland samtidigt som man värnar om dess natur. Den gröna märkningen ger en marknadsfördel då allt fler naturturister söker sig till destinationer där man har annammat tänket kring hållbarhet och ekoturism. Med en märkning som den som Innovasjon Norge har utvecklat kan man säkra kvalitén på destinationen och därför göra så att landet blir ett mer attraktivt resmål för naturturister.

Det skulle vara positivt för Sverige att följa Norges exempel då Sverige är ett attraktivt land för att uppleva naturen och är känd för sin ”orörda mark”. Att kunna marknadsföra Sverige som ett land som erbjuder hållbara och ekoturistiska destinationer skulle helt enkelt locka fler naturintresserade turister hit, både internationella men inte minst inhemska turister.

Att utveckla ett system med riktlinjer som leder till att mer av Sveriges naturturism blir hållbart leder inte minst till sociala-, miljömässiga-, och ekonomiska fördelar för Sverige. Enligt Naturvårdverkets budskap om naturturism så är den värdefull för Sverige, både för den enskilda människan och för samhället i stort. Naturturismen ger individer mer kunskap och förståelse för naturen vilket gör att man på lång sikt försöker bevara den. Att vistas i naturen har dessutom förbättrad effekt för det fysiska och psykiska välmåendet i samhället, vilket indirekt leder till ekonomiska besparingar. På lång sikt leder kunskapen och förståelsen kring naturen till att vi inte överkonsumerar naturen och att vi försöker bibehålla de tillgångar vi har.

Under de senaste årtiondena har turistnäringen en stor förmåga att bl.a. öka ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Under 2016 uppskattades turismkonsumtionen i Sverige omsätta uppemot 300 miljarder kronor och sysselsätta cirka 170 000 personer. Friluftslivsturism skapar arbetsmöjligheter för många. Den naturbaserade turismen i Sverige är viktig för destinationer och företag i hela Sverige, främst för landsbygden. Turismforskningsinstitutet ETOUR beräknar att det finns ca 2700 företag inom naturturism som årligen omsätter cirka 3,6 miljarder kronor (utifrån ETOUR:s definition på naturturism).

Ekoturismföreningen är huvudman för märkningen ”Naturens Bästa” som är en svensk kvalitetsmärkning för miljöanpassad upplevelseturism i naturen. För att som arrangör/aktör få denna märkning måste man uppfylla en del kriterier.

Vårt förslag är att det ska finnas gemensamma och obligatoriska riktlinjer som liknar ”Naturens Bästa” som har framtagits av Ekoturismföreningen vars ideella arbete är att nå en hållbar naturturism både lokalt och globalt. Kravet ska gälla samtliga arrangörer/aktörer som har sitt fokus på naturupplevelse.

Naturens Bästa har rimliga grundprinciper som bör vara obligatoriskt för alla verksamheter av denna typ. Dessa principer lyder:

1. Respektera resmållets begränsningar – minsta möjliga slitage på natur och kultur. Ekoturism är att bevara istället för att förstöra det som besökaren kommit för att uppleva. Varje områdes ekologiska och kulturella bärkraft måste respekteras.
2. Gynna den lokala ekonomin. Ekoturism är att förankra turismen lokalt. Varje arrangemang ska därför bidra till resmållets ekonomi - övernattningar på orten, lokala guider och lokalt inhandlade varor och tjänster.
3. Miljöanpassa hela verksamheten. Därför ska aktörer aktivt minimera resandets miljöbelastningar. Bland annat ska kollektivt resande uppmuntras, logianläggningar miljöanpassas, avfall sorteras och miljöbränslen prioriteras.
4. Bidra aktivt till natur- och kulturskydd. Ekoturismen tar sitt ansvar för den biologiska mångfalden och unika kulturvärden. Det

innebär att på något aktivt vis stödja naturskydd i olika former. Aktören samarbetar med en levande natur- och kulturskyddsopinion. Ett partnerskap till ömsesidig nytta.

5. Satsa på upptäckarglädje, kunskap och respekt.

Aktörerna är duktiga värdar och kunniga guider, som bjuder på matnyttiga introduktioner, goda råd, vägledning och värdefulla tips. Gott värdskap och väl förmedlade kunskaper är ofta nyckeln till minnesvärda reseupplevelser.

6. Kvalitet och trygghet på resan.

Ekoturism är kvalitetsturism. Märkta arrangemang ska infria och gärna överträffa förväntningarna. Säkerheten tas på allvar och nöjda kunder är regel.

Omvärlden ska veta att svenska aktörer inom naturturism är en tillförlitlig partner.

Vi vill dessutom se investeringar i utökad och tillgänglig kollektivtrafik, speciellt de som dras med förnybara bränslen. Detta är en statsing som inte bara skulle främja hållbar naturturism utan också samhället i stort.

Den gemene svenskens största utsläpp kommer från utlandsresor med flyg. Naturvårdsverket har statistik på att ökningen av antalet internationella flygresor sedan 1990 har medfört att klimatpåverkan har ökat med 61 procent mellan 1990 och 2014, från 7 miljoner ton koldioxidekvivalenter till 11 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Därför vill vi se satsningar på att bygga upp den inhemska resemarknaden genom att förenkla bokningar samt inspirera svenskar att upptäcka Sverige.

Ansvarig: Xenia Brundin

Skriven av Tanja Cordova Gonzalez.

Malmö Adventure Center